

กรอบการทำงาน สำหรับการเปิดสถานศึกษา หลังโควิด-19

เมษายน 2563

การปิดสถานศึกษาทั่วโลกเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการศึกษา การคุ้มครองเด็ก และคุณภาพชีวิตของเด็กอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายอันโตนิโอ กูแตเรซ (António Guterres) เลขาธิการสหประชาชาติ เรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ และแหล่งทุนให้ความสำคัญกับการศึกษาของเด็กทุกคน รวมถึงเด็กด้อยโอกาสเป็นอันดับแรก ‘กลุ่มพันธมิตรทางการศึกษาระดับโลก’ (Global Education Coalition) จึงถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนรัฐบาลในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการศึกษาทางไกล พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้สถานศึกษาสามารถเปิดเรียนได้อีกครั้งหนึ่ง

แม้ยังมีหลักฐานไม่เพียงพอที่จะประเมินได้ว่า การปิดสถานศึกษาส่งผลต่อความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อย่างไร แต่ผลกระทบจากการปิดสถานศึกษาต่อความปลอดภัย คุณภาพชีวิต และการเรียนรู้ของเด็กได้มีการบันทึกไว้อย่างชัดเจน การหยุดชะงักของบริการด้านการศึกษา ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรงในระยะยาว เช่น ความเหลื่อมล้ำที่สูงขึ้น ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่ลง และความสมานฉันท์ทางสังคมที่ลดลง หลาย ๆ ประเทศยังไม่มีข้อมูลด้านความชุกของเชื้อไวรัส ผู้มีอำนาจตัดสินใจจะต้องพยายามอย่างยิ่งที่จะประเมินสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ภายใต้บริบทของความไม่แน่นอนและข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ รัฐบาลและภาคีจะต้องดำเนินการไปพร้อมกันเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของเด็กทุกคน ทั้งด้านการศึกษา สุขภาพ และความปลอดภัย ดังระบุไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

ผู้นำประเทศต่าง ๆ กำลังเผชิญกับสภาวะ “ทางเลือก” (trade-off) ที่ยากต่อการตัดสินใจและมีความไม่แน่นอน ขณะพิจารณาการผ่อนคลายมาตรการปิดประเทศ (lockdown) กรอบการทำงานนี้นำเสนอข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับเวลา

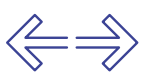
ที่เหมาะสมในการกลับมาเปิดสถานศึกษาอีกครั้ง พร้อมทั้งช่วยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมระดับประเทศ และชี้แนะแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผนด้านการศึกษาและสาธารณสุขโดยรวม ทั้งนี้ การดำเนินงานจะต้องอยู่บนพื้นฐานของบริบทของประเทศ และมีการปรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของประเทศนั้น ๆ และตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก ทั้งด้านการเรียนรู้ สุขภาพ และความปลอดภัย

ทำไมต้องเปิดเรียน

การหยุดชะงักของการเรียนการสอนในห้องเรียน สามารถส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กด้อยโอกาสซึ่งหากหยุดเรียนเป็นเวลานาน แนวโน้มที่จะกลับคืนสู่สถานศึกษาจะลดลงเป็นอย่างมาก ในภาวะปกติเด็กจากครอบครัวยากจนมีแนวโน้มที่จะออกจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาสูงกว่าเด็กจากครอบครัวร่ำรวยเกือบห้าเท่า การออกจากระบบโรงเรียนยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการตั้งครมในวัยรุ่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการแต่งงานในวัยเด็ก รวมทั้งปัญหาความรุนแรงและการคุกคามอื่น ๆ นอกจากนี้ การปิดสถานศึกษาที่ยาวนานขึ้นทำให้บริการที่สำคัญต่าง ๆ ที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานต้องหยุดชะงักไปด้วย เช่น การฉีดวัคซีน โครงการอาหารกลางวัน และการช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและจิตสังคม ทั้งยังทำให้เด็กเครียดและวิตกกังวลเนื่องจากขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและไม่ได้ทำกิจวัตรประจำวันตามปกติ ผลกระทบเชิงลบเหล่านี้จะยิ่งรุนแรงมากขึ้นในกลุ่มเด็กด้อยโอกาส เช่น เด็กที่อาศัยอยู่ในประเทศที่มีความขัดแย้งและวิกฤตการณ์ที่ยืดเยื้อ เด็กอพยพ เด็กที่ถูกบังคับให้โยกย้ายถิ่นฐาน ชนกลุ่มน้อย เด็กพิการ และเด็กในความดูแลของสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ ทั้งนี้ การเปิดเรียนจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และสอดคล้องกับมาตรการด้านสาธารณสุขของประเทศเกี่ยวกับโรคโควิด-19 พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรการที่เหมาะสมในการปกป้องนักเรียน เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ครู และครอบครัวทุกประการ

ควรเปิดเรียนเมื่อไหร่ ที่ไหน และสถานศึกษาใดบ้าง

การเลือกเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการเปิดเรียน ควรพิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงข้อควรพิจารณาด้านสาธารณสุขโดยรวม บนพื้นฐานของการประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับหลักฐานจากภาคส่วนต่าง ๆ และบริบทเฉพาะ ซึ่งรวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษา สาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม การวิเคราะห์สิ่งเหล่านี้จะช่วยจัดลำดับความสำคัญของมาตรการลดความเสี่ยงต่าง ๆ นอกจากนี้ ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์บริบทของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ในการตัดสินใจเปิดสถานศึกษาอีกครั้ง แต่ละประเทศจะต้องเร่งรวบรวมข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการปรับตัวของสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชน เพื่อรับมือกับการปิดสถานศึกษาและการระบาดใหญ่ การสำรวจสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จะช่วยให้ได้ข้อมูลเหล่านี้ ดังนั้น ผู้มีอำนาจตัดสินใจจะต้องประเมินว่า ในแต่ละบริบทนั้น การให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของเด็ก จะดำเนินการอย่างไรจึงจะได้ผลดีที่สุด โดยคำนึงถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนในห้องเรียนเปรียบเทียบกับการศึกษาทางไกล และพิจารณาปัจจัยเสี่ยงของการเปิดสถานศึกษา ถึงแม้จะยังไม่มีหลักฐานที่มีข้อสรุปแน่ชัดเกี่ยวกับความเสี่ยงในการติดเชื้อเนื่องมาจากการเข้าเรียนในสถานศึกษา

- การเรียนการสอนในห้องเรียนจำเป็นเพียงใดต่อการบรรลุผลการเรียนรู้ที่ต้องการ (ความรู้พื้นฐาน ความรู้ที่ถ่ายทอดได้ ความรู้ดิจิทัล ความรู้เฉพาะสาขาอาชีพ) โดยตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ เช่น ความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับครูในการเรียนรู้ผ่านการเล่นของเด็กเล็กและการพัฒนาทักษะพื้นฐาน

- ความสามารถในการเข้าถึงและความพร้อมในการให้บริการการศึกษาทางไกลที่มีคุณภาพ (ทั้งในด้านผล การเรียนรู้ และความเหมาะสมกับกลุ่มอายุต่าง ๆ รวมทั้งกลุ่มเด็กด้อยโอกาส) มีมากน้อยเพียงใด
- รูปแบบการศึกษาทางไกลในปัจจุบัน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และสุขภาวะทางอารมณ์และสังคม จะยั่งยืนได้เพียงใด ในสถานการณ์ที่ผู้ดูแลเด็กมีแรงกดดันภายในครอบครัวและปัจจัยเชิงบริบทอื่น ๆ
- ผู้ดูแลเด็กมีเครื่องมือที่จำเป็นในการปกป้องคุ้มครองเด็กจากการถูกคุกคามและการใช้ความรุนแรงทางเพศ ในโลกออนไลน์ เมื่อเด็กเรียนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์หรือไม่
- จุดเปลี่ยนผ่านสำคัญบนเส้นทางของการศึกษา (ความพร้อมในการเข้าเรียน การสำเร็จชั้นประถมศึกษาและ การเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา หรือการสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาและการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา) ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคอย่างไร และมีมาตรการตอบสนองอย่างไร
- ครูและเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา มีความพร้อมและสามารถปรับตัวเข้ากับวิธีการเรียนรู้และการบริหารจัดการ ที่แตกต่างกันออกไปเพียงใด และมีความพร้อมและสามารถดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด หรือไม่
- การที่เด็กไม่ได้ไปเรียนในสถานศึกษา มีความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็กหรือไม่ เช่น ความเสี่ยงด้านความรุนแรง ในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กชายและเด็กหญิง
- การปิดสถานศึกษาเป็นอุปสรรคต่อโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ ที่สถานศึกษามีบริการให้กับเด็กหรือไม่ (เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและโภชนาการ)
- การที่เด็กไม่ได้ไปเรียนในสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อด้านสังคม เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของเด็กอย่างไร

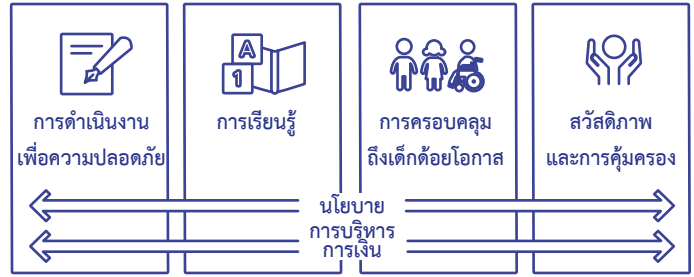
- สถานศึกษามีศักยภาพเพียงใด ในการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาเพื่อลดความเสี่ยง เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม (ขนาดของห้องเรียนเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนต่อห้อง) สิ่งอำนวยความสะดวกและแนวปฏิบัติด้านน้ำ สุขาภิบาล และสุขอนามัย เป็นต้น
- สมาชิกของสถานศึกษามีโอกาสติดต่อสัมผัสกับกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่า เช่น ผู้สูงวัย และผู้ที่มีโรคประจำตัว มากน้อยเพียงใด และหากมีโอกาสติดต่อสัมผัสสูง สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเพียงพอเพื่อลดโอกาส ดังกล่าวลงหรือไม่
- สมาชิกของสถานศึกษาเดินทางไป-กลับอย่างไร
- ปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมีอะไรบ้าง โดยพิจารณาถึงปัจจัยทางระบาดวิทยา ศักยภาพด้านสาธารณสุข และการดูแลสุขภาพ ความหนาแน่นของประชากร การปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยที่ดี และการเว้นระยะห่าง ทางสังคม

การวิเคราะห์คุณประโยชน์และความเสี่ยงโดยคำนึงถึงบริบทเฉพาะ จะช่วยให้สถานศึกษา (หรือบางส่วนของ สถานศึกษา) สามารถจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงานเพื่อการเปิดเรียนอีกครั้ง รวมถึงจัดลำดับ ความสำคัญของมาตรการต่าง ๆ ในการลดความเสี่ยงภายในสถานศึกษาและชุมชน และสิ่งที่ต้องให้ ความสำคัญในการจัดการศึกษาทางไกล

จะเปิดเรียนอย่างไร

หลังจากระบุด้านการศึกษาที่จะเปิดทำการแล้ว มิติหลักหกประการที่ควรนำมาใช้ในการประเมินความพร้อมและการวางแผน ได้แก่ นโยบาย การบริหารการเงิน มาตรการรักษาความปลอดภัย (ของสถานศึกษา) การเรียนรู้ การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส และสวัสดิภาพ/การคุ้มครอง โดยข้อควรพิจารณาเชิงนโยบายและข้อกำหนดด้านงบประมาณ จะเป็นมิติที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนมิติอื่น ๆ ต่อไป

การวิเคราะห์บริบทและปรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบท จำเป็นอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อความต้องการและเงื่อนไขของแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะบริบทที่มีปัญหาซับซ้อน (เช่น พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น พื้นที่ขาดแคลนน้ำ และมีความขัดแย้งเป็นต้น) ดังนั้น สภาวะก่อนเกิดโรคระบาดจึงเป็นสิ่งที่ควรนำมาพิจารณาร่วมด้วย โดยจะต้องรับรู้ถึงข้อจำกัดภายในบริบทของการขาดแคลนทรัพยากร รวมทั้งเป้าหมายการปรับปรุงเงื่อนไขของการเรียนรู้และการปฏิบัติในปัจจุบัน จากนั้นจึงใช้ผลการวิเคราะห์มาเป็นตัวเร่งในการพัฒนาผลการเรียนรู้ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม และเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการคุ้มครอง สุขภาพ และความปลอดภัยของเด็ก

	ก่อนการเปิดเรียน	ในขณะที่เตรียมการเปิด	เมื่อเปิดเรียน
	จัดเตรียมนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญ ระเบียบวิธีปฏิบัติ และแผนงบประมาณที่จำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยมีจุดเน้นที่มาตรการรักษาความปลอดภัย รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการศึกษาทางไกล	ปรับใช้วิธีเชิงรุกเพื่อนำเด็กด้อยโอกาสและเด็กนอกระบบให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ลงทุนด้านน้ำสะอาด สุขาภิบาลและสุขอนามัย เพื่อลดความเสี่ยง และเน้นการเรียนซ่อมเสริมเพื่อชดเชยเวลาเรียนที่เสียไป	ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอย่างใกล้ชิด ขยายจุดเน้นไปสู่คุณภาพชีวิตและความคุ้มครอง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการสอน ประยุกต์ใช้การศึกษาทางไกลสำหรับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งรวมถึงองค์ความรู้ด้านการแพร่เชื้อและการป้องกัน
มาตรการรักษาความปลอดภัย (แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19)	จัดทำแนวปฏิบัติระดับชาติที่ชัดเจนเกี่ยวกับตัวแปรสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปิดเรียน อาจจำเป็นต้องทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มต้นในพื้นที่ที่มีอัตราการแพร่เชื้อต่ำที่สุด และมีความเสี่ยงในชุมชนต่ำสุด	หน่วยงานการศึกษาควรเสริมสร้างกลไกการสื่อสารและการประสานงานที่ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารภายในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองและเด็กในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา	พัฒนารูปแบบการตัดสินใจสำหรับการเปิดและเปิดสถานศึกษาตามความจำเป็นเนื่องจาก การกลับมาของการแพร่ระบาดในชุมชน
	การเปิดเรียนสามารถดำเนินการเป็นลำดับได้ เช่น ในระยะแรกอาจเปิดเรียนเพียงสัปดาห์ละสองถึงสามวัน หรือเปิดเรียนเฉพาะระดับชั้นที่กำหนดเท่านั้น นโยบายระดับชาติควรมีแนวทางที่ชัดเจนสำหรับการประเมินและการตัดสินใจในระดับท้องถิ่น	เพิ่มสัดส่วนสถานศึกษาที่มีน้ำสะอาด มีที่ล้างมือและอุปกรณ์ทำความสะอาด และหากเป็นไปได้ ให้สร้างหรือขยายห้องสุขาหรือห้องส้วมแยกชาย-หญิง รวมถึงการจัดการด้านสุขอนามัยรอบเดือนสำหรับผู้หญิง	
	พัฒนาข้อปฏิบัติที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเกี่ยวกับมาตรการรักษาระยะห่างทางกายภาพ รวมถึงการทำมาจกกิจกรรมที่ต้องมีการชุมนุมคนจำนวนมาก การปรับเวลาเข้าเรียนและเลิกเรียน การปรับเวลาพักรับประทานอาหาร การย้ายชั้นเรียนไปยังพื้นที่ชั่วคราวหรือกลางแจ้ง และการจัดการเรียนเป็นรอบเพื่อลดขนาดชั้นเรียน		

	ก่อนการเปิดเรียน	ในขณะที่เตรียมการเปิด	เมื่อเปิดเรียน
มาตรการรักษาความปลอดภัย (แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19)	<p>พัฒนาข้อปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัย โดยละเอียด ซึ่งรวมถึงวิธีปฏิบัติในการล้างมือ มารยาทในการไอและจาม การใช้อุปกรณ์ป้องกันการทำความสะอาดสถานที่ และการเตรียมอาหารอย่างปลอดภัย</p>	<p>ฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายบริหารและครูเกี่ยวกับการรักษาระยะห่างทางกายภาพและวิธีปฏิบัติด้านสุขอนามัยในสถานศึกษา และเพิ่มจำนวนบุคลากรในสถานศึกษาถ้าจำเป็น พนักงานทำความสะอาดควรได้รับการฝึกอบรมเรื่องการฆ่าเชื้อโรคและควรได้รับอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลเท่าที่จะทำได้</p>	<p>เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อเพิ่มความเข้มข้นและความถี่ของกิจกรรมการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ตลอดจนปรับปรุงวิธีปฏิบัติในการจัดการขยะ</p>
	<p>ปรับนโยบายบุคลากรและการเข้างานร่วมกับสภาพแรงงานครูเพื่อรองรับการขาดงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และสนับสนุนการสอนทางไกลและแบบผสมผสาน</p> <p>ควรมีนโยบายที่ปกป้องบุคลากร ครูและนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากอายุหรือเงื่อนไขด้านสุขภาพ มีแผนงานที่จะจัดสอนแทนครูที่ขาดสอนและจัดการศึกษาทางไกลแบบต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาเพื่อรองรับสถานการณ์ส่วนบุคคลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้</p>	<p>จัดเตรียมแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติหากมีนักเรียนหรือบุคลากรของสถานศึกษาไม่สบาย แนวปฏิบัติควรครอบคลุมถึงการตรวจสุขภาพของนักเรียนและบุคลากร การติดต่อกับสาธารณสุขท้องถิ่นเป็นประจำ และการปรับปรุงแผนงานฉุกเฉินและรายชื่อผู้ที่สามารถติดต่อได้ในภาวะฉุกเฉิน</p> <p>โรงเรียนควรตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีพื้นที่สำหรับแยกนักเรียนและบุคลากรที่ป่วยออกชั่วคราว โดยไม่ทำให้อุณหภูมิสูงเกินไปหรือแบ่งแยก แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ กับบุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียน รวมทั้งให้คำแนะนำนักเรียนและบุคลากรที่ป่วยให้อยู่บ้าน</p>	
	<p>จัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุนด้านน้ำ สุขาภิบาล และสุขอนามัยในสถานศึกษาทันที จัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์และบริการเพื่อทำความสะอาดและฆ่าเชื้อในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง ตลอดจนแผนสำรองและอุปกรณ์สำรองต่าง ๆ</p>	<p>ส่งเสริมการปฏิบัติที่ถูกสุขลักษณะในทุกระดับและสำหรับบุคลากรของระบบสถานศึกษาทุกคน โดยเน้นการล้างมือและมารยาทในการไอและจาม</p>	<p>ส่งเสริมการใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือและปฏิบัติตามคำแนะนำของหน่วยงานระดับชาติ เน้นความสำคัญของการใช้หน้ากากอนามัยแบบผ้าอย่างเหมาะสม ควรมีข้อมูลด้านสุขอนามัยที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้างได้ ซึ่งรวมถึงการใช้ภาษาชนกลุ่มน้อยหรืออักษรเบรลล์ และภาษาที่เป็นมิตรกับเด็ก</p>
การเรียนรู้	<p>ใช้การตอบสนองโรคโควิด-19 ให้เป็นโอกาสในการทบทวนนโยบายเกี่ยวกับการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษาในภาวะฉุกเฉิน (เป็นสถานพักพิง สถานบริการสุขภาพ สถานกักกันตัว ฯลฯ)</p>	<p>ปรับปรุงนโยบายการรับสมัครและข้อกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ของการศึกษาสากล โดยจัดอุปสรรคและลดข้อกำหนดในการเข้ารับการศึกษา</p> <p>สร้างหรือปรับปรุงมาตรฐานการเทียบโอนและการรับรองการศึกษาทางเลือกอย่างเป็นทางการ</p>	<p>เพิ่มการลงทุนในการศึกษาทางไกล</p> <p>(1) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปิดสถานศึกษาในอนาคต (2) เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนการสอนในกรณีที่สถานศึกษายังปิดอยู่ และ (3) เพื่อเสริมชั่วโมงการสอนด้วยรูปแบบผสมผสานในสถานศึกษาที่อาจจะเปิดเพียงบางส่วน หรือมีการปรับเวลาการเรียนตามความเหมาะสม รวมถึงการเพิ่มงบประมาณสำหรับการพัฒนาศักยภาพและการอบรมครู</p>

ก่อนการเปิดเรียน

ในขณะที่เตรียมการเปิด

เมื่อเปิดเรียน

การเรียนรู้

จัดทำปฏิทินการศึกษาหลายแบบเพื่อเป็นทางเลือกโดยพิจารณาจากสถานการณ์ด้านสาธารณสุขที่แตกต่างกัน และคำนึงถึงรูปแบบที่จะใช้สำหรับการศึกษาทางไกล

เตรียมความพร้อมให้ครูสามารถจัดการกับการกลับเข้าสู่การเรียนรู้และความต้องการด้านสุขภาพจิตและจิตสังคมของนักเรียน (MHPSS) ควรจัดการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานด้านการรู้หนังสือ/การคิดคำนวณ และด้านสังคม-อารมณ์ของนักเรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาที่มีสัดส่วนนักเรียนที่มีความเสี่ยงจำนวนมาก

ครูควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้สามารถระบุการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับช่วงอายุ และให้การสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยได้

พิจารณาการยกเว้นการสอบที่มีความสำคัญน้อยกว่า เช่น การสอบเพื่อเลื่อนชั้นเรียน เพื่อที่จะมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรในการจัดสอบที่มีความสำคัญสูง (เช่น การสอบเพื่อจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการสอบเข้ามหาวิทยาลัย) โดยคำนึงถึงการรักษาระยะห่างทางกายภาพและความต้องการด้านสุขภาพอื่น ๆ

พิจารณาการเลื่อนชั้นให้เด็กทุกคนเท่าที่จะเป็นไปได้ และประเมินระดับการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากปิดสถานศึกษาเพื่อเตรียมการสอนซ่อมเสริม

ประเมินผลกระทบที่มีต่อภาคการศึกษาเอกชน และคิดแผนมาตรการรองรับ รวมถึงการขยายบริการภาครัฐ การใช้งบประมาณภาครัฐสนับสนุนบริการภาคเอกชนหรือการตอบสนองอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

จัดทำโครงการสอนซ่อมเสริมขนาดใหญ่เพื่อลดผลกระทบจากการสูญเสียการเรียนรู้และป้องกันความเหลื่อมล้ำทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหลังการปิดสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณสำหรับเด็กวัยประถมศึกษา ตลอดจนการจัดสรรบริการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของเด็กพิการ

นำใช้การเรียนการสอนเชิงเร่งรัดควบคู่กันเพื่อนำเด็กนอกระบบหรือเด็กที่มีอายุเกินเกณฑ์เข้าสู่วการศึกษาในระบบ

ใช้นวัตกรรมในการช่วยเหลือสนับสนุนครู เช่น การพัฒนาวิชาชีพออนไลน์ การนิเทศแบบสอนแนะ (coaching) หรือการใช้ครูสอนพิเศษ (tutor) เพื่อช่วยต่อยอดความพยายามในการพัฒนาขีดความสามารถได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น การฝึกอบรมและสร้างทักษะนี้ยังสามารถบูรณาการเข้าในการฝึกอบรมครูก่อนและระหว่างประจำการ

สวัสดิภาพและการคุ้มครอง

รับประกันการจ่ายเงินเดือนครูอย่างต่อเนื่องและตรงเวลา โดยมุ่งเน้นครูอัตราจ้างที่ไม่มีความมั่นคงในอาชีพการงานเป็นพิเศษ เพื่อลดการบั่นทอนกำลังใจของครูและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี

ทำการประเมินความเสี่ยงสำหรับครูและบุคลากรอื่น ๆ (พิจารณาอายุ โรคประจำตัวเรื้อรัง และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ) จากนั้นจึงใช้วิธีการค่อยเป็นค่อยไปในการเปิดสถานศึกษา

ทบทวนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบส่งต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่มีความรุนแรง ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ให้บริการตระหนักถึงบริการด้านการดูแลอื่น ๆ รวมถึงการส่งต่อไปยังหน่วยบริการคุ้มครองผู้ถูกกระทำจากความรุนแรงทางเพศ/การป้องกันการแสวงหาประโยชน์และการล่วงละเมิดทางเพศ (GBV/PSEA) และบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ (SRH)

สร้างเสริมการให้บริการที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอและปลอดภัย ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงโภชนาการที่สำคัญ น้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย (WASH) และบริการด้านสุขภาพ เช่น โครงการอาหารกลางวัน การรณรงค์ฉีดวัคซีน การส่งต่อ ความคุ้มครอง (บริการด้านสุขภาพจิตและจิตสังคม ความรุนแรงทางเพศ การล่วงละเมิด ฯลฯ) และบริการพิเศษสำหรับเด็กพิการ

สร้างเสริมการให้บริการที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอและปลอดภัย ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงโภชนาการที่สำคัญ น้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย (WASH) และบริการด้านสุขภาพ เช่น โครงการอาหารกลางวัน การรณรงค์ฉีดวัคซีน การส่งต่อ ความคุ้มครอง (บริการด้านสุขภาพจิตและจิตสังคม ความรุนแรงทางเพศ การล่วงละเมิด ฯลฯ) และบริการพิเศษสำหรับเด็กพิการ

ในกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถให้บริการได้ ต้องสร้างระบบการส่งต่อที่เข้มแข็ง รวมถึงบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ (SRH) ที่เป็นมิตรกับเยาวชนและสามารถเข้าถึงได้อย่างเต็มรูปแบบ

	ก่อนการเปิดเรียน	ในขณะที่เตรียมการเปิด	เมื่อเปิดเรียน
การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส	จัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤต เช่น ใช้สูตรการคำนวณจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาสมากที่สุดก่อนในด้านของกลไก ควรพิจารณาให้งบประมาณสถานศึกษาเป็นเงินก้อนสำหรับเงินอุดหนุนรายหัว และการโอนเงินสด (แบบมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไข) ให้กับนักเรียน	ยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (เช่น ชุดนักเรียน ฯลฯ) หากเป็นไปได้ และผ่อนปรนข้อกำหนดในการเข้ารับการศึกษ เพื่อให้อัตราการเข้าเรียนใหม่สูงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้	จัดสรรงบประมาณโดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนความต้องการในการกลับสู่สภาพการเรียนปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส วิธีหนึ่งคือการระงับหรือแก้ไของค์ประกอบที่อิงตามผลการปฏิบัติงานในการจัดสรรงบประมาณรายหัวเป็นการชั่วคราวเพื่อรับประกันความต่อเนื่องของงบประมาณ และป้องกันการถูกตัดงบประมาณ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำลง หรือการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด
	ปรับนโยบายการเปิดสถานศึกษา และแนวปฏิบัติเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ของกลุ่มเด็กด้อยโอกาส เช่น เด็กที่ไม่เคยเข้าเรียนในระบบ เด็กอพยพ/ย้ายถิ่น และชนกลุ่มน้อย กระจายการสื่อสารที่สำคัญในรูปแบบที่หลากหลายและเผยแพร่ผ่านภาษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ และปรับให้เข้ากับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ใช้มาตรการเฉพาะเพื่อลดความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็ก ในขณะที่เด็กหญิงและกลุ่มเด็กด้อยโอกาสอื่น ๆ ไม่ได้ไปเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มากขึ้นและระบบส่งต่อที่ดีขึ้น	ใช้มาตรการเฉพาะเพื่อสนับสนุนให้เด็กหญิงกลับเข้าเรียนในสถานศึกษา โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มากขึ้น	ทำให้มั่นใจว่าคนพิการสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ แพลตฟอร์ม ข้อมูล บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้ ข้อมูลและการสื่อสารด้านสาธารณสุขควรมีหลายรูปแบบที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งรวมถึงผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือการมองเห็น ควรทำการปรับเปลี่ยนเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเข้าถึงบริการน้ำสะอาด สุขอนามัยและสุขาภิบาลได้ วางแผนงานด้านความต่อเนื่องของบริการช่วยเหลือต่าง ๆ หากต้องปิดสถานศึกษาอีกครั้ง

Related Guidance

Several supplementary resources and tools are available or in development to underpin this framework. This list will be updated regularly.

WFP, FAO, UNICEF, Mitigating the effects of the COVID-19 pandemic on food and nutrition of schoolchildren <https://www.wfp.org/publications/mitigating-effects-covid-19-pandemic-food-and-nutrition-schoolchildren>

UNESCO, COVID 19 Education Response – Education Issue Note N° 7.1 – April 2020 <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>

UN Special Rapporteur on the right to adequate housing, COVID-19 Guidance Note Protecting Residents of Informal Settlements https://unhabitat.org/sites/default/files/2020/04/guidance_note_-_informal_settlements_29march_2020_final3.pdf

World Bank resources on education during COVID-19 landing page: <https://www.worldbank.org/en/data/interactive/2020/03/24/world-bank-education-and-covid-19>

References

IASC, Guidance on COVID-19 Prevention and Control in Schools <https://www.unicef.org/reports/key-messages-and-actions-coronavirus-disease-covid-19-prevention-and-control-schools>

United Nations, Policy Brief: The Impact of COVID-19 on children 15 APRIL 2020 https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/policy_brief_on_covid_impact_on_children_16_april_2020.pdf

World Bank, We should avoid flattening the curve in education – Possible scenarios for learning loss during the school lockdowns, https://blogs.worldbank.org/education/we-should-avoid-flattening-curve-education-possible-scenarios-learning-loss-during-school?CID=WBW_AL_BlogNotification_EN_EXT

World Bank, The COVID-10 Pandemic: Shocks to Education and Responses, Draft Paper

World Health Organization, Considerations in adjusting public health and social measures in the context of COVID-19 Interim guidance 16 April 2020 https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331773/WHO-2019-nCoV-Adjusting_PH_measures-2020.1-eng.pdf

World Health Organization, Non-pharmaceutical public health measures for mitigating the risk and impact of epidemic and pandemic influenza (2019) https://www.who.int/influenza/publications/public_health_measures/publication/en/

World Health Organization, Reducing transmission of pandemic (H1N1) 2009 in school settings https://www.who.int/csr/resources/publications/reducing_transmission_h1n1_2009.pdf